

[Erik Eriksen.]

tyder så lidt i den store sammenhæng, men der er mange ting, som ængster, hvis modsætningsforholdet i Europa udvikler sig til en blokpolitik de to parter imellem.

Jeg har gerne villet sige dette i dag. Jeg skal så gå videre. Med hensyn til regeringens åbningstale eller valgprogram, hvad man nu vil kalde det, bør jeg vist begynde med at fremhæve, hvor behændigt man er kommet uden om en række ting. Man er kommet uden om, at regeringens boligpolitik definitivt brød sammen, da man måtte skride til et bygge- eller igangsættelsesstop. Det hed sig, at man havde mistet overblikket over byggeriets omfang, og derfor satte man i et nærmere angivet område alt nybyggeri i stå.

Den socialdemokratiske boligminister har ikke stukket noget under stolen, men klart fremhævet, hvorledes han agter at udnytte byggestoppet til støtte for socialt boligbyggeri og på bekostning af det private; men jeg vil gerne spørge: hvorledes kunne det gå til, at boligbyggeriet brød sammen? Her står regeringen efter min opfattelse med et meget stort ansvar. Den udnyttede nemlig sine bemyndigelser til at yde statsstøtte til byggeri til allersidste hvid, og det skete, skønt alle vidste, at det private byggeri var kommet godt i gang. Regeringen som sådan må naturligvis bære ansvaret for denne fejlslagne politik, men jeg finder det naturligt at fremhæve, hvorledes den daværende boligminister og den højtærede økonomiminister må bære det direkte ansvar. Specielt forekommer det mig, at den højtærede minister hr. Bertel Dahlgaard må pålægges et meget stort ansvar, for det var nemlig ikke mindst den højtærede minister og hans parti, som i 1957 gik til valg på en såkaldt samordningspolitik, og ingen kan være i tvivl om, at byggepolitikens sammenbrud er et usædvanlig grelt udtryk for manglende samordning.

Når jeg lægger så megen vægt på byggepolitikens sammenbrud, er det, fordi jeg ser den som den direkte årsag til den kraftige længsling og dermed de ulovlige strejker.

Jeg er endvidere af den opfattelse, at regeringen kan takke sin egen modstand mod skattelettelser for, at de ulovlige strejker blussede op med særlig styrke i sommerens løb. Jeg skal ikke sige mange

ord om disse ulovlige strejker, men dog nogle flere, end jeg hørte fra den ærede ordfører for socialdemokratiet for slet ikke at tale om regeringens åbningstale.

Den højtærede statsminister valgte det bekvemme standpunkt at lade, som om de ulovlige strejker ikke havde fundet sted, ikke var noget problem. Det er naturligvis det letteste, men det er dog et spørgsmål, om tinget ikke havde god grund til at vente sig en udtalelse af landets statsministere.

Det er svært at tage standpunkt til, hvorvidt de aftaler, der i 1958 blev indgået mellem arbejdere og arbejdsgivere er holdbare i dag, når henses til det offentlige aktivitet, skatteudviklingen o. s. v. Da overenskomsterne afsluttedes, havde man vel ikke mulighed for at gennemtænke alt det, vi nu har erfaret, men vi er mange, som frygter den opløsning af samfundet, der let kan blive følgen, hvis aftaler ikke holdes og domstoles afgørelser siddes overhørig.

Jeg er heller ikke utilbøjelig til at være enig med de fagforeningsledere, som påpeger, at fagforeningernes forhandlingsposition er god nu, men at den svækkes gennem ulovlige strejker, og derfor undrer det mig, at adskillige fremtrædende ledere har taget så forholdsvis valent på de ulovlige strejker. Jeg finder ikke, at det er nogen virkelig undskyldning for dem, at trafikministeren på meget uheldig vis kom til at give de strejkende postfolk moralsk støtte. Det høje ting husker vel, at den højtærede minister kom med den forbløffende udtalelse, at de måtte løbe hornene af sig, og hvorledes han senere desavouerede generaldirektoratet.

Lad mig tilføje, at jeg naturligvis ikke har nogen mulighed for på dette tidspunkt at tage stilling til, hvorvidt arbejdsforholdene kan trænge til revision. Hvad jeg ønsker at fremhæve er, at specielt tjenestemænd må overholde forhandlingsreglerne. Jeg finder det uheldigt, at en ulovlighed skal give stødet til en saglig og politisk debat om tjenestemandforhold, men jeg kan ikke se, at den bliver til at komme uden om. Netop det, at vi har været fritaget for tjenestemandstrejker, har for mig at se skabt den hidtidige tingenes tilstand, som har været til gavn for alle parter.